

Qadın böyük qüvvədir, deyənlər əslə yanılmayıb. Çünkü həqiqətən də belədir. O varlığı, nəslə artırır, övlad tərbiyə edir, evinin xanımı, işçi olur, həyat yoldaşı ilə birləkə aile başçısı statusu daşısa da, yazılmamış qanunlar çərçivəsində müəyyən vəzifələri ləyəqtlə həyata keçirir, deməli, böyük qüvvədir. Məhz belə olanda 3-4, 5-6 nəfərin birgə yaşadığı ev evdən saväyi, həm də bir ailənin ünvanı olabilir.

Dünyada qadınlar çoxdur. Ulu Yaradan onları yer üzünə qız övladı kimi bəxş edir. Onlara vəzifə və funksiyalarını eyni dərəcədə bəxş edir. Lakin bu qızlar ailələrimizdə tərbiyə alır, böyük, sonrakı həyatlarında ağıllı qadın ola bilirlər, gözəl ailə, iş sahibi də ola bilirlər. Ağıllı olmursa, hər bir qadının böyük arzusu olan ailədən məhrum olur və ya ailəsi olursa, lakin onun varlığı heç də bu ailədə var olması qənaətinə gəlmir.

Ela bu yazımda da qadın kimi varlıq olan, lakin çox haldə var olduğu sezilməyən, özünü göstərməyən qadınlardan səhbət açmaq, bunun nə üçün belə olduğuna nəzər salmaq istədim. Beləliklə...

Qadın ağıllı olarsa...

Ümumiyyətə, ağıllı olmaq həm qadın, həm də kişi üçün mühüm amildir. Çünkü bütün yaranmışlar içərisində Allah bizi məhz ağılmız ilə fərqləndirib, yaratıqlarının alisi edib. Belə isə ağıllı olmağa haqqımız olduğu kimi, həm də bu, bizim vəzifəmizdir.

Qadının ağıllı olması ailə həyatında da çox vacibdir. Çünkü nə qədər təhsil alsa da, iş sahibi olsa da, öz işində ugurdan-ugura

QADIN:

varlığı bəzən var olması deyil...

addımlaşa da, hər bir qadının bir arzusu var: ailə qurmaq, övlad sahibi olmaq. Bu arzusu ya tez, ya gec, dəyişməz olaraq qalır və hər qadın bir gün ailə qurmaq üçün yolculuğa çıxır.

Bu məsələdə sevmək və sevilməkdən səhbat açmaq istəmədim. Çünkü bütün ailələr sevgi üzərində qurulmur. Sevgi ilə yanaşın, məntiqlə qurulan ailələr də var və belə ailələrdə hörmət və saygı zaman-zaman ele bir bağlılığa və sevgiye çevrilir ki, bəzən bunu təsəvvür belə edə bilmirik.

Lakin ailənin sevgi üzərində və ya məntiqlə qurulmasından asılı olmayaraq onun əsas idarəedicisi olan qadın ağıllı deyilsə, ailəni öz ağılı və bacarığı ilə yönəltmirsə, bu evlilik ailəyə çevirilə, əsl ailə dəyərlərini özündə ehtiva edə bilmir.

Qadının ağıllı olması dedikdə səhbat nədən gedir sualını ünvanlayanlar da ola bilər. Bəli, dünən gördüyüümüz, içərisində yaşadığımız ailələrimiz olub. Biz onlardan görmüşük, öyrənmişik. Bilmışik ki, kişi səhər çıxıb axşam gelir, qazanc ardınca gedir. Evin, ailənin ağırlığı qadının zərif ciyinləri üzərində qalır: uşaq tərbiyəsi, evin idarə olunması, çox haldə ailə bütçəsinə nəzarət. Xüsusilə də mənəvi dəyərləri qoruyub yaşatmaq, on-

ları vaxtaşırı yerli-yerində həyata keçirmək qadının üzərindədir. Ağıllı qadının yanaşması, idarəciliyi ilə bütün bunlar çox asanlıqla, planlı şəkildə həyata keçir. Lakin ağıllından istifadə etmək istəməyen, eynihüquqlu anlayışını ortaya atıb yazılmamış qanunlara əməl etməyen qadınların varlığı yuxarıda da dediyim kimi, çox vaxt onların var olması anlamına gəlmir. Çünkü onlar qadın kimi üzərinə düşən vəzifələrdən boyun qaçırır, milli-mənəvi dəyərlər toplusuna xələl getirən hərəkətlər etməklə, öz ailəsini qura, inkişaf etdirə, gələcəyə götürə bilmir.

ətəyindəcə qalmışına səbəb olar.

Müasir dövrde bəzi qüvvələr qadınlara "ağıl" verir ki, bəs siz kişilərlə eyni hüquqdaşınız. Bu, əlbəttə belədir. Hələ peyğəmbər dövründə belə qadınlara hörmətdən, onlara qayğıdan bəhs olunur, bu əsas müddeələr kimi kişilərə tövsiyə olunurdu. Bu gün isə əks təbliğata uyğun bəzi qadınlar var ki, həyat yoldaşı işdən yorğun-ərgin geləndə onun ayağına belə qalxmır. Mən ne üçün qalxmı ki, onunla bərabərhüquqluyam deyir. Lakin unutmayaq ki, bəzi Avropa ölkələrində fərqli olaraq bizim ayrıca ailə institutumuz var və biz bu institutda zaman-zaman dərəsimizi başqa yöndə öyrənmişik.

Öyrənmişik ki, qadın həyat yoldaşını işə yola salar, axşam qayıdanda qarşılıyalar. Ona qayğı ilə yanaşar. Yemək və çay hazırlayır, yolunu gözləyir. O, evə gələndən sonra qulluğunda dayanar. Kişi evə yurbananda qazandan birinci onun payını ayırar, bir kənara qoyar, daha sonra uşaqlara yemek verər.

Təessüf ki, müasir dövrün bəzi insanları bütün bunları qəbul etmir. Yeməyi birinci kişi üçün çəkməyi, kişi içəri görəndə onun ayağına qalxmağı, uşaqları sakitləşdirməyi qadın və uşaq hüquqlarının pozulması kimi təqdim edir.

Lakin bizim bir-birindən dəyərlə ailə qanunlarımı var ki, bu qanunlar yazılmayıb, amma şifahi şəkildə yaddaşımıza hopub. Biz bu yaddaşla hemin qanunları ənənələrə çevirmişik, onları hər birimiz öz ailəmizdə tətbiq etməklə, dəyərlərin yaşadılmasına töhfə vermişik.

Belə isə...

Kim hansı qaydalarla yaşayırsa, hansı müasirliklə həyatını davam etdirir, qoy etsin. Biz azərbaycanlı ailəsi olaraq qədim ailə dəyərlərimizle ailələrimizi idarə edək. Yəni, ata-babadan necə görmüşkə, ele də davam edək.

Həyat yoldaşımızın ayağına qalxmaq, onun qayğısına qalmaq, əsəbliyəndə sözünün qarşısına söz deməmək, səbir nümayiş etdirmək, uşaqları da bu cür şəraitdə böyütməyin nəyi pisdir?

Bir evdə qadın öz həyatını, kişi öz həyatını, uşaqlar da öz həyatını yaşayacaqsə, bu, heç vaxt ailə ola bilməz. Ailə o deməkdir ki, burada yaşayan fərdlər bir-birinə qayğı və saygı ilə bağlırlar. Bir-birinə ürəkləri yansın. Yatan insanın rahatlığı üçün sakitlik yaradılsın, acı insan üçün yemək hazırlanılsın, yorğun insanın istirahəti temin olunsun. Bax bütün bunlar ailə anlayışını yaradır. Bir evdə yaşayan insanların bir-birinə soyuq rəftarı qayğısızlıq və saygısızlıqla nəticələnər ki, buna ailə demək gülünc olar.

Odur ki, nə qədər müasirləşsək də, ailələrimizin yazılmamış qanunlarını unutmayaq. Onu da unutmayaq ki, qadın böyük qüvvədir. O, həyat yoldaşına bəslədiyi hörmət və saygı ilə həm də dünyaya gətirdiyi övladlarını tərbiyə edir. Şərt o deyil ki, uşaqı qarşısına qoyub ona nəyin necə olmasını danişasın. Ananın etdiyi hər bir hərəkət zamanla övladın göz yaddaşına köçür. Və gələcək həyatında o da gördüyüni təkrar edir.

Qadının böyük qüvvə olmasının sırrı də ele bundadır ki, onun hər bir hərəkəti övladı üçün nümunədir, dərsdir, məktəbdir. Lakin müasirliyi boyun əyən qadınlar var ki, ailə dəyərlərimizi unutmaqla yeni qaydada yaşamağı seçir. Mənəcə belə qadınların varlığı onların var olması demək deyil. Hər evdə qadın həyat yoldaşı, ana kimi var. Lakin bu varlıq hər zaman varolma deyil. Var olmaq ailə dəyərlərimizə sadıqlıqla, onu qorumaq, yaşatmaqla, gələcək nəslini bu dəyərlər fonunda tərbiyə etməklə, kişini öz gözündə də, uşaqların gözündə də ucada saxlamaqla, ona ataböyük kimi baxmaqla, bir sözə yazılmamış, lakin gözəl ailə qanunlarımızı həyata keçirmək ola bilər.

Mətanət Məmmədova